

GRAD GRADIŠKA

Pravo mjesto za vaše investicije

INVESTICIONI PROFIL

www.gradgradiska.com

Pozicija Gradiške u BiH

Pozicija Bosne i Hercegovine (BiH) u Evropi

GEOGRAFSKA POZICIJA GRADIŠKE

Službeni naziv	Grad Gradiška
Administrativna pripadnost	Republika Srpska, Bosna i Hercegovina
Broj stanovnika	48.109
Adresa	Vidovdanska 1A, 78400 Gradiška
Kontakt telefon	00 387 (51) 810 300
Fax:	00 387 (51) 814 689
E-mail	gradonacelnik@gradgradiska.com
Web	www.gradgradiska.com www.investingradiska.com

KONTAKTI ZA INVESTITORE:

Grad Gradiška

- **Zoran Adžić, gradonačelnik**
- Tel.: +387 51 810 300
- Tel.: +387 51 810 353
- E-mail: gradonacelnik@gradgradiska.com
- **Odsjek za privredu i preduzetništvo**
- Tel.: +387 51 810 333
- Tel.: +387 51 810 341
- E-mail: danilo.sobot@gradgradiska.com

GRAD GRADIŠKA

Najbolje prilike za investitore na samoj granici sa EU

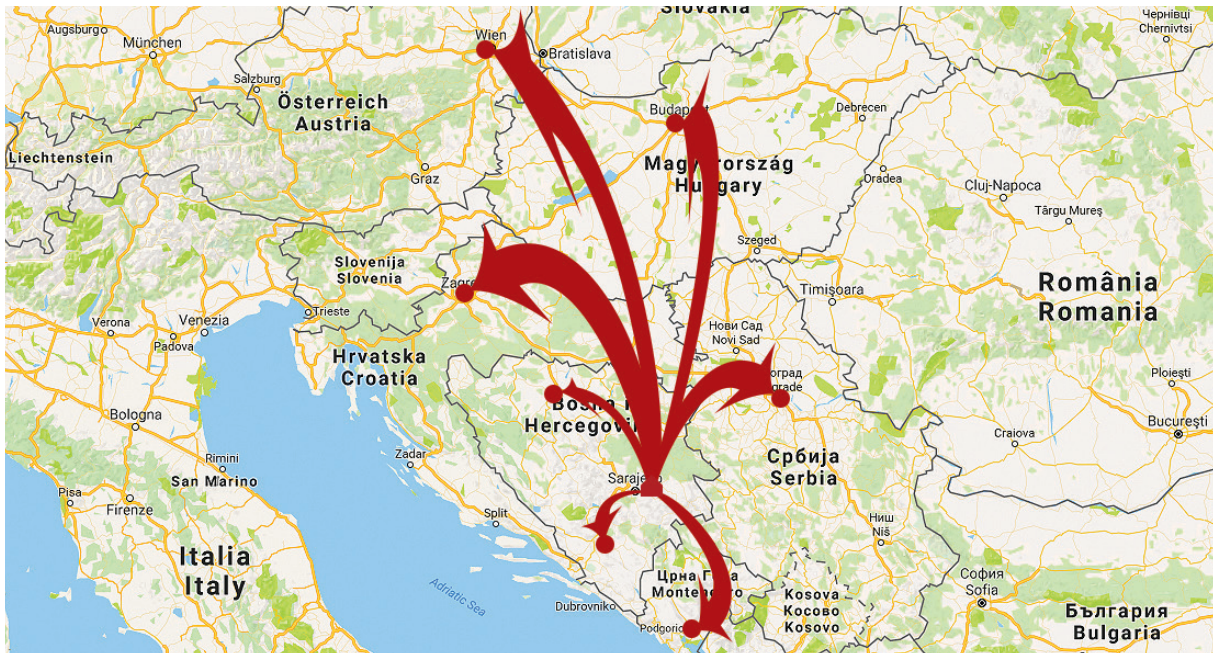
- Gradiška se nalazi na sjeveru BiH na samoj granici sa Hrvatskom (EU), te pruža savršenu lokaciju za razvoj poslovanja u neposrednoj blizini unosnog evropskog tržišta sa preko 500 miliona stanovnika. Gradiška je veoma dobro povezana sa EU i centrima u BiH putem putnog željezničkog i riječnog koridora, a u Gradišci se nalazi jedan od najznačajnijih međunarodnih graničnih prelaza za putnički i teretni saobraćaj.
- Agroindustrijska zona Nova Topola, te druge dostupne lokacije za investitore predstavljaju izvrsne prilike za investiranje i razvoj poslovanja. Posebnu pogodnost predstavlja podsticajni okvir koji je namijenjen investitorima u poslovnoj zoni Nova Topola, a koji se ogleda u oslobađanju plaćanja troškova uređenja i troškova pretvaranja poljoprivrednog u građevinsko zemljište.
- Gradiška je prema vrijednosti izvoza na drugom mjestu na području koje pokriva Područna privredna komora Banja Luka sa 104% pokrivenosti uvoza izvozom, a ključna izvozna tržišta su Srbija, Italija, Njemačka, Rusija, Slovenija, Hrvatska.
- Status jednog od vodećih izvoznika u BiH, govori u prilog tome da u Gradišci rade kvalifikovani radnici koji zadovoljavaju potrebe inostranih tržišta.
- Gradska uprava je na usluzi investitorima! Gradska uprava pruža podršku investitorima pri odabiru lokacija za investiranje, te tokom procesa investiranja, a podršku nastavlja pružati i tokom poslovanja. Pojednostavljeni su procesi izdavanja dokumentacije, smanjeni su troškovi poslovanja, uspostavljen je jednošalterski sistem za postupke u procesu građenja i registracije, tako da je moguće brzo, lako i jeftinije ostvariti planiranu investiciju!

TRANSPORTNA INFRASTRUKTURA

Blizina EU tržišta i drugih zemalja jugoistočne Evrope

Gradiška se nalazi na sjeveru Bosne i Hercegovine, na desnoj obali rijeke Save, na samoj granici sa Republikom Hrvatskom (EU). Direktni izlaz na rijeku Savu, blizina željezničkog i putnog koridora u RH/EU, te dobra povezanost sa centrima unutar zemlje karakterišu Gradišku kao izrazito povoljnu lokaciju za poslovanje. Autoput Banja Luka – Okučani, koji prolazi pored Gradiške omogućuje bolju povezanost unutrašnjosti zemlje sa glavnim putnim pravcima u EU. U neposrednoj blizini Gradiške se nalazi autoput Zagreb–Beograd (12 km), „Panevropski-željeznički koridor 10“ (14 km), te Međunarodni aerodrom Banjaluka (26 km).

UDALJENOST OD GLAVNIH CENTARA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Banja Luka	52 km
Sarajevo	271 km
Beograd (SRB)	279 km
Zagreb (HR)	136 km
Budapest (H)	420 km
Beč (A)	469 km
Trst (I)	371 km
Minhen (D)	682 km

UDALJENOST OD KLJUČNIH SAOBRAĆAJNICA I LUKA

Autoput Gradiška – Banjaluka	1 km
Autoput Zagreb – Beograd (HR)	12 km
Željeznički terminal Banjaluka	52 km
Panevropski željeznički koridor 10 (Zagreb – Beograd)	14 km
Međunarodni aerodrom Banja Luka	26 km
Međunarodni aerodrom Sarajevo	273 km
Međunarodni aerodrom Tuzla	195 km
Međunarodni aerodrom Beograd (SRB)	265 km
Riječna luka Brčko	172 km
Luka Split (HR)	304 km
Luka Ploče (HR)	347 km

MOGUĆNOST INVESTIRANJA U RAZLIČITE SEKTORE

Okosnicu gradiške privrede čine sljedeći sektori:

- Prerađivačka industrija (prehrambena, drvna, metalna i tekstilna industrija)
- Poljoprivredna proizvodnja
- Trgovina na veliko i malo

Najveći broj privrednih subjekata je iz trgovinskog sektora jer Gradiška je odlična lokacija za osvajanje ciljanih regionalnih tržišta za trgovačke distributere. Nakon toga slijede privredni subjekti prerađivačke industrije. Kontinuiran rast subjekata prerađivačke industrije potvrđuje postojanje komparativne prednosti Gradiške u odnosu na druge lokacije u regiji.

Preferencijalni sektori u skladu sa potencijalima Gradiške su:

- **Prerađivačka industrija:** prehrambena, drvoprerađivačka i proizvodnja namještaja, metaloprerađivačka, tekstilna, prerada plastike i industrija građevinskog materijal.

U području prerađivačke industrije posluje preko 200 poslovnih subjekata sa sjedištem u Gradišci, u kojima je zaposleno preko 3.000 ljudi. Industrijska proizvodnja je glavna izvozna djelatnost, a novim investitorima u ovim sektorima na raspolaganju su:

- » Dostupne lokacije za investiranje u prerađivačku djelatnost uključuju greenfield (planirane lokacije u poslovnoj zoni) i brownfield (neiskorištena infrastruktura u postojećim objektima/fabrikama).
 - » Kvalitetna i kompetentna radna snaga, koja je rezultat tradicije u prerađivačkom sektoru i sistemu obrazovanja koji nastoji slijediti potrebe poslodavaca.
 - » Postojanje podsticajnih mjera od strane Grada u pogledu povoljnijih cijena zemljišta i taksu za rentu i uređenje za proizvodne objekte.
 - » Blizina HR i cjelokupnog EU tržišta.
- **Poljoprivreda**
 - » U strukturi zemljišta Gradiška, poljoprivredno zemljište zauzima 65,95 %, a šume 27,45 %. To su dva ključna prirodna resursa na kojima ova lokalna zajednica bazira svoj razvoj.
 - » Od ukupne površine zemljišta od 76.173 ha poljoprivredno zauzima 50.238 ha, šume 20.908 ha, a nepoljoprivredno zemljište 5.027 ha.
 - » Obradivo zemljište, odnosno oranice zajedno sa livadama, čine oko 92,54% ukupnog poljoprivrednog zemljišta ili 46.491 ha, dok pašnjaci zauzimaju 6,83% ili 3.433 ha, a trstici 0,63% ili 314 ha.
 - » Dugogodišnje iskustvo u bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom i cjenovno konkurentna radna snaga, velike površine obradivog zemljišta, blizina prerađivačkih pogona i relativno dobar trend razvoja, svrstavaju Gradišku među gradove sa najvećim potencijalom za razvoj poljoprivrede u zemlji.
 - **Trgovina/distribucija/skladištenje**
 - » Blizina EU tržišta i dobra saobraćajna povezanost predstavljaju izvrsnu priliku za izgradnju prodajnih, distributivnih i skladišnih centara
 - » Dostupnost lokacija za izgradnju prodajnih, distributivnih i skladišnih kapaciteta
 - » Kvalifikovana, kompetentna cijena radne snage.

LOKACIJE ZA INVESTIRANJE

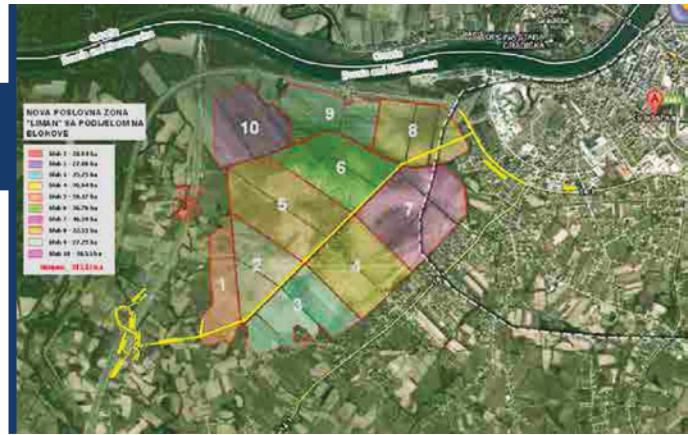
Sve greenfield i brownfield lokacije koje Gradiška nudi investitorima nalaze se na veoma atraktivnim lokacijama u neposrednoj blizini ključnih saobraćajnih cestovnih pravaca, sa mogućnošću brzog pristupa željezničkim koridorima i zračnim lukama. Prostornim planovima obuhvaćen je veći dio grada, tako da osim greenfield i brownfield lokacija koje su u vlasništvu Grada Gradiška, investitorima na raspolaganju je i određen broj lokacija koje su u privatnom vlasništvu.

Greenfield lokacije

INDUSTRIJSKA I POSLOVNA ZONA NOVA TOPOLA

Lokacija:	Zona se nalazi 10 km od centra grada, uz regionalni put Gradiška-Banja Luka. Udaljena je 7 km od autoputa Gradiška-Banja Luka
Tip zone:	Greenfield, Industrijsko – poslovna
Površina:	144ha
Raspoložive parcele:	91 parcela. Najveća parcela površine 41.079 m ² , najmanja parcela površine 3.000 m ² .
Infrastruktura:	Zona je opremljena sa komunalnom infrastrukturom: voda, kanalizacija, električna energija, telefon/internet. Ceste unutar zone su u izgradnji.
Vlasništvo:	100% Grad Gradiška
Investicione mogućnosti:	Kupovina, najam
Cijena prodaje ili najma zemljišta u zoni:	Početna cijena zemljišta: od 0,51 €/m ² . Naknada za rentu: od 6 - 12 €/m ² Naknada za uređenje građevinskog zemljišta: Besplatno
Procedura i uslovi ulaska u zonu:	Licitacija zemljišta, zaključenje kupoprodajnog ugovora i uvođenje u posjed (Odluka o prodaji građevinskog zemljišta u okviru Regulacionog plana, 'Agroindustrijska zona - Nova Topola')
Pogodnost namjene:	Lokacije pogodne za poljoprivredno-prehrambenu industriju, metaloprerađivačku i drvoprerađivačku industriju, industriju tekstila kože i obuće, servise, trgovačke centre, tehničke i inženjerske usluge.

POSLOVNA ZONA LIMAN

Lokacija:	Zona se nalazi 5 km od gradskog područja, na obali rijeke Save, povezano saobraćajnom obilaznicom istočno od autoputa Gradiška-Banja Luka i raskrsnici ključnih putnih pravaca (autoput Beograd-Zagreb i koridora 5C). Zona od državnog značaja za BiH, integrisana u prostor novog graničnog termina koji je fazi izgradnje.
Tip zone:	Greenfield, Industrijsko – poslovna
Površina:	195 ha
Raspoložive parcele:	Parcele će naknadno biti definisane u dogovoru sa višim nivoima vlasti i budućim investitorima.
Infrastruktura:	Poslovna zona se naslanja na glavne saobraćajnice (autoput). Interna saobraćajna i komunalna infrastruktura još nisu izgrađeni.
Vlasništvo:	Državno vlasništvo
Investicione mogućnosti:	Kupovina, najam
Cijena prodaje ili najma zemljišta u zoni:	Početna cijena zemljišta će se definisati u dogovoru sa višim nivoima vlasti i budućim investitorima.
Procedura i uslovi ulaska u zonu:	Licitacija zemljišta, zaključenje kupoprodajnog ugovora i uvođenje u posjed (Odluka o prodaji građevinskog zemljišta u okviru Regulacionog plana)
Pogodnost namjene:	Lokacije pogodne za logističke i kargo centre, međunarodne špedicije, velika međunarodna preduzeća, trgovinske i transportne kompanije.

Brownfield lokacije

PPP GAMATEKS - OBJEKAT 1

Lokacija:

Objekat je lociran uz tranzitni put Gradiška - K. Dubica. Udaljen je 1 km od graničnog prelaza BiH-Hrvatska. Od autoputa Banjaluka - Gradiška udaljen 3 km, od autoputa Zagreb - Beograd 5 km.

Površina zemljišta / objekata:

Objekt 1: 550m² + potkrovlje (magacinski prostor veličine cca 250m²)

Infrastruktura:

Posjeduje: zasebnu kapiju, prilaz kamionima, toalet, mini kuhinju, 3 kancelarije i salonski prostor. Grijanje na plin. Postoji sva potrebna infrastruktura na i oko objekta: el. energija, voda, kanalizacija, telekomunikacija, rasvjeta, pristupni putevi.

Vlasništvo:

Borislav Gajić
Tel.: +387 65 409 009
Adresa: Avde Ćuka 11

Dokumentacija:

Potrebne dozvole za rad izdaje Okružni privredni sud Banjaluka. Urbanistička saglasnost za radove i građevinsku dozvolu izdaje Grad Gradiška.

Investicione mogućnosti:

Zakup

Pogodnost namjene:

Objekat namjenjen za proizvodnju tekstilnih proizvoda i slične proizvodnje

STANDARD A.D. GRADIŠKA

Lokacija:	Partizanska 54. Objekat je 1 km udaljen od carinskog terminala i graničnog prelaza BiH-HR. Objekat se nalazi u širem gradskom jezgru, udaljen 500 m od centra grada. Od autoputa Zagreb-Beograd je udaljen 5 km, i isto toliko od autoputa Gradiška-Banja Luka
Površina zemljišta / objekata:	4.098 m ² . Proizvodni pogoni sa mašinama, opremljene kancelarije.
Infrastruktura:	Dostupni: voda, struja, kanalizacija, telefon
Vlasništvo:	Privatno;
Dokumentacija:	Potrebne dozvole za rad izdaje Okružni privredni sud Banja Luka. Urbanistička saglasnost za radove i građevinsku dozvolu izdaje Grad Gradiška.
Investicione mogućnosti:	Kupovina
Pogodnost namjene:	Pogoni za proizvodnju i preradu plastičnih masa i skladištenje sa prilazom za teretna vozila.
Kontakt informacije:	Kontakt telefon: +387 51 813 228 E-mail: info@komorars.ba

ZZ "GRADIŠKA"

Lokacija:

Objekat se nalazi na obali rijeke Save. Udaljen od graničnog prelaza BiH-Hrvatska 1 km i isto toliko od carinskog terminala. Objekat je udaljen od auto puta Banjaluka-Gradiška 3 km, od auto puta Beograd –Zagreb 5 km.

Površina zemljišta / objekata:

Površina objekta: 881,28 m²; Godina gradnje objekta: 1960 g.
Tip konstrukcije: sitna cigla

Infrastruktura:

Voda, struja, kanalizacija, rasvjeta, el. energija – objekat posjeduje sopstvenu kotlovniciu.

Vlasništvo:

Zemljoradničke zadruge Gradiška

Dokumentacija:

Potrebne dozvole za rad izdaje Okružni privredni sud Banjaluka. Urbanistička saglasnost za radove i građevinsku dozvolu izdaje Grad Gradiška.

Investicione mogućnosti:

Kupovina, najam

Pogodnost namjene:

Skладиšni prostor idealan za vodeni transport, okruženje pogodno za ugostiteljstvo i turizam.

Kontakt informacije:

Zdravka Kalajdžić
Telefon: +387 51 813 327
Adresa: Prote Dušana Subotića 2

DOO AGROEKSPORT KOMPANI

Lokacija:	Objekat je smješten u industrijskoj zoni uz carinski terminal u Gradišci. Udaljen 500m od graničnog prelaza BiH-Republika Hrvatska, od autoputa Zagreb-Beograd objekat udaljen 5 km.
Površina zemljišta / objekata:	Površina objekata 15.968 m ² ; Godina izgradnje: 1970-1990 g. Tip konstrukcije: klasična zidana + skeletna
Infrastruktura:	El. energija, gromobranska instalacija, voda, hidrantska mreža, kanalizacija, telefon, rasvjeta. Objekat posjeduje vlastite trafostanice.
Vlasništvo:	Privatno;
Dokumentacija:	Potrebne dozvole za rad izdaje Okružni privredni sud Banjaluka. Urbanistička saglasnost za radove i građevinsku dozvolu izdaje Grad Gradiška.
Investicione mogućnosti:	Najam
Pogodnost namjene:	Kapacitet za preradu mesa sa linijom za klanje stoke, mogućnost brzog pokretanja proizvodnje, adekvatna hladnjača i skladišni prostor.
Kontakt informacije:	Bogdan Sladojević Kontakt telefon: +387 51 813 956 Adresa: 16, krajiške brigade, Gradiška

CIGLANA A.D.

Lokacija:

Objekti su locirani uz obalu rijeke Save, 2 km od graničnog prelaza BiH-Hrvatska i 1 km od carinskog terminala, na lokalnom putu koji povezuje Gradišku sa opštinom Srbac. Objekat udaljen 6 km od autoputa Beograd-Zagreb i 10 km od autoputa Gradiška-Banjaluka.

Površina zemljišta / objekata:

4.100 m². Godina gradnje: 1960, Tip konstrukcije: sitna cigla

Infrastruktura:

Voda, trafo-stanica 500kVA, kanalizacija 35m udaljena od fabrike.

Vlasništvo:

Privatno

Dokumentacija:

Potrebne dozvole za rad izdaje Okružni privredni sud Banjaluka. Urbanistička saglasnost za radove i građevinsku dozvolu izdaje Grad Gradiška.

Investicione mogućnosti:

Kupovina, najam

Pogodnost namjene:

Skladišni prostor, pogoni za proizvodnju i preradu sa prilazom za teretna vozila.

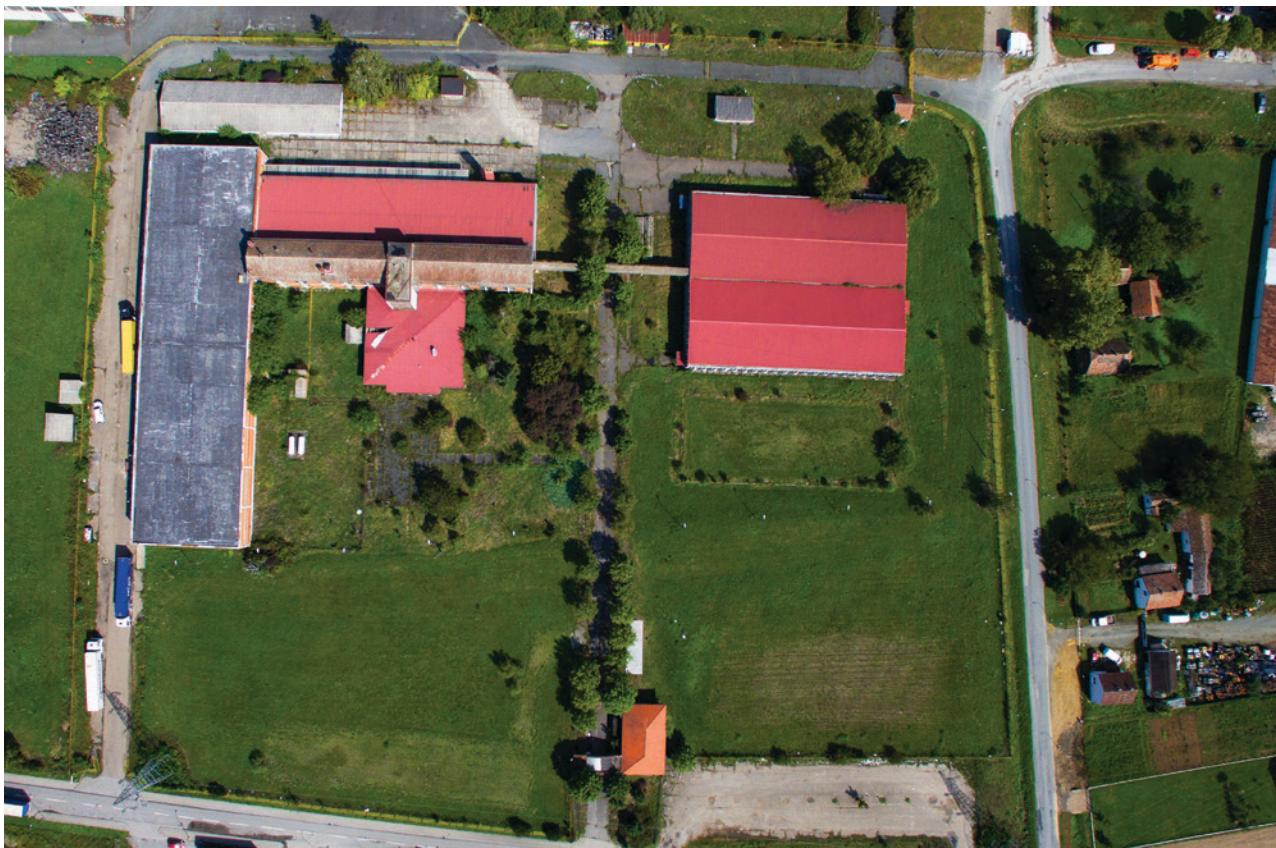
Kontakt informacije:

Nenad Ninković
Telefon: +387 51 813 359
E-mail: info@evropa92.net

DOO MILKA- AGRO

Lokacija:	Adresa: 16. krajiške brigade. Objekat je smješten u industrijskoj zoni uz carinski terminal u Gradišci. Udaljen 500m od graničnog prelaza BiH-Republika Hrvatska, udaljen 5 km od autoputa Beograd-Zagreb i isto toliko od autoputa Gradiška-Banja Luka.
Površina zemljišta / objekata:	11.745 m ² , Tip konstrukcije: skeletna
Infrastruktura:	Voda, hidrantska mreža, kanalizacija, telefon, gromobranska instalacija.
Vlasništvo:	Privatno;
Dokumentacija:	Potrebne dozvole za rad izdaje Okružni privredni sud Banjaluka. Urbanistička saglasnost za radove i građevinsku dozvolu izdaje Grad Gradiška.
Investicione mogućnosti:	Kupovina, najam
Pogodnost namjene:	Skladištenje i čuvanje voća i povrća
Kontakt informacije:	Kontakt telefon: +387 65 517 888

RANČI D.O.O.

Lokacija:

Objekat lociran kod carinskog terminala u Gradišci. Udaljen samo 1 km od graničnog prelaza BiH-HR, 5 km od autoputa Zagreb-Beograd i 5 km od autoputa Gradiška -Banjaluka

Površina zemljišta / objekata:

9.000 m², Tip konstrukcije: klasična zidana + skeletna

Infrastruktura:

Struja, gromobranska instalacija, voda, hidrantska mreža, kanalizacija, telefon.

Vlasništvo:

Bobar banka AD Bijeljina

Dokumentacija:

Potrebne dozvole za rad izdaje Okružni privredni sud Banjaluka. Urbanistička saglasnost za radove i građevinsku dozvolu izdaje Grad Gradiška.

Investicione mogućnosti:

Kupovina, najam

Pogodnost namjene:

Objekat namijenjen za proizvodnju konditorskih proizvoda - u objektu je instalirana oprema za proizvodnju flipsa i ostalih konditorskih proizvoda.

Kontakt informacije:

Kontakt telefon: +387 65 663-317
Adresa: 16, krajiške brigade, Gradiška

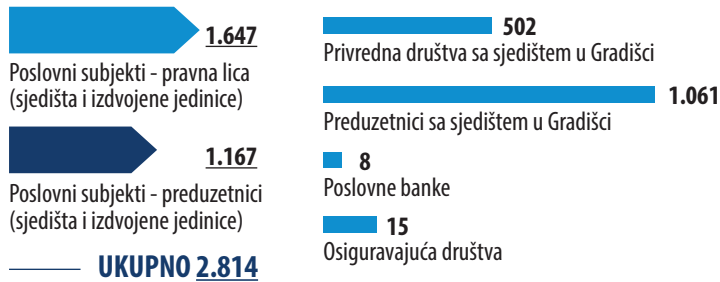
TWINS PROM D.O.O.	
Lokacija:	Objekat je lociran uz regionalni put Gradiška-Banja Luka, u blizini carinskog terminala i graničnog prelaza BiH-Hrvatska. Carinski terminal udaljen 400m od objekta, a granični prelaz BiH-HR 1 km. Objekat je udaljen od autoputeva Zagreb-Beograd i Gradiška-Banja Luka 5 km
Površina zemljišta / objekata:	Površina objekta je 14x45, 2m ² , podjeljen je u 3 jednaka dijela. Parcela na kojoj se nalazi objekat je površine od 0,5 ha, pored objekta se nalaze pomoćni objekti, veliki prostor za parking.
Infrastruktura:	El. energija, gromobranska instalacija, voda, hidrantska mreža, kanalizacija, telefon, rasvjeta.
Vlasništvo:	Privatno;
Dokumentacija:	Potrebne dozvole za rad izdaje Okružni privredni sud Banja Luka. Urbanistička saglasnost za radove i građevinsku dozvolu izdaje Grad Gradiška.
Investicione mogućnosti:	Kupovina, najam
Pogodnost namjene:	Proizvodnja, skladištenje. Na lokaciji postoji veliki prostor za manevar teretnih vozila.
Kontakt informacije:	Objekat u privatnom vlasništvu, Vladimir Zeljaja Kontakt telefon: +387 65 855 795 Adresa: Gavrila principa bb, Gradiška

POSLOVNO OKRUŽENJE

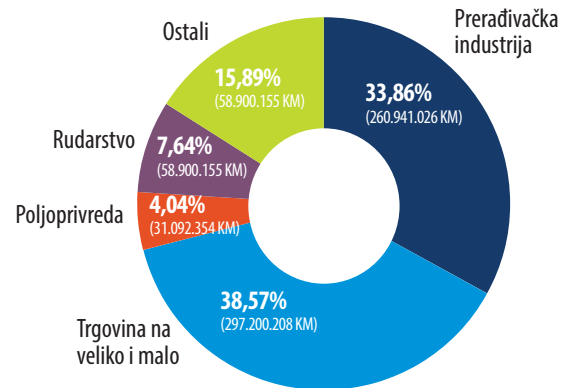
Poslovno okruženje u Gradišci karakteriše kontinuiran rast broja MSP, a posebno rast subjekata u prerađivačkoj industriji, te ostvareni rast prihoda, operativna i efikasna saradnja gradske uprave i preduzetnika, dobra međuopštinska i regionalna saradnja, te transparentna i stimulatívna politika lokalnih vlasti.

Ukupan broj poslovnih subjekata u Gradišci

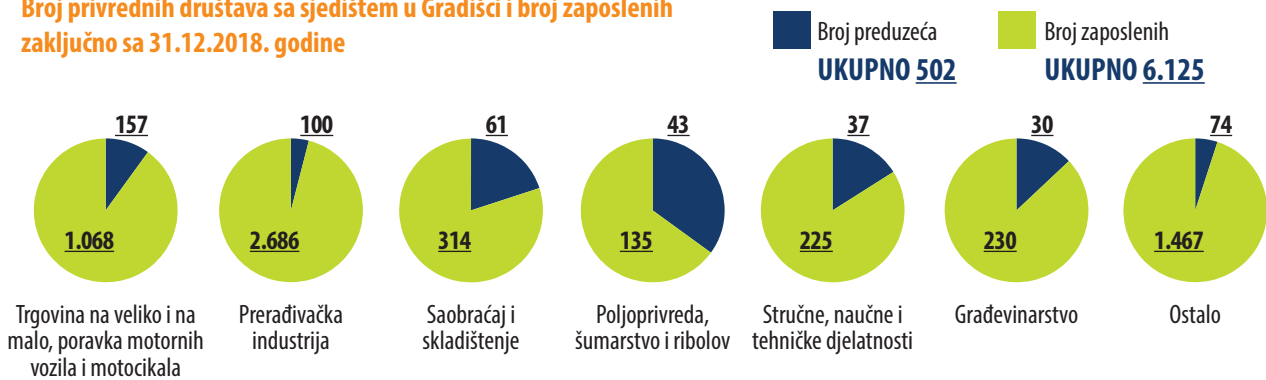
Izvor: Poreska uprava Republike Srpske

Dominantna područja djelatnosti privrednih društava sa sjedištem u Gradišci po ostvarenom ukupnom prihodu u 2018. godini

Izvor: APIF

Broj privrednih društava sa sjedištem u Gradišci i broj zaposlenih zaključno sa 31.12.2018. godine

Izvor: APIF

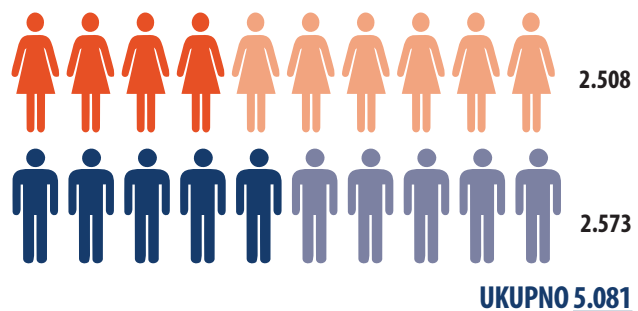
Posmatrajući prihode, može se primijetiti da je u Gradišci privredna struktura prilično diversifikovana, što najčešće nije slučaj u većini drugih jedinica lokalnih samouprava.

LJUDSKI RESURSI

Kvalitetna i cjenovno kompetentna radna snaga

Od ukupnog broja osoba koje su dostupne na tržištu rada, njih 32% je u dobi između 30 i 45 godina.

Stanje na evidenciji nezaposlenih lica na dan 31.12.2018.

Republički zavod za statistiku Republike Srpske

Izvor: Zavod za zapošljavanje Republike Srpske

KVALIFIKACIONA STRUKTURA	UKUPNO	%	ŽENE
0 Bez škole	91	45%	41
1 Nekvalifikovani radnici	1.205	46%	549
2 PK-NSS radnici	124	39%	48
3 Kvalifikovani radnici	1.924	43%	819
4 Tehničari SSS	1.277	60%	764
5 VKV specijalisti	23	35%	8
6-1 Viša stručna sprema	43	53%	23
7-1 VSS 180 ECTS	107	62%	66
7-2 VSS 240 ECTS, 4g, 5g, 6g	272	66%	180
7-3 Master 300 ECTS	14	71%	10
7-4 Magistar stari program	0	-	0
8 Doktori nauka	1	-	0
Ukupno	5.081	49%	2.508

STRUKTURA	UKUPNO	%	ŽENE
do 30 godina	1.237	52%	646
od 30 do 40 godina	1.025	51%	525
od 40 do 50 godina	1.213	52%	631
od 50 do 60 godina	1.248	46%	574
od 60 godina	358	37%	132
Ukupno	5.081	49%	2.508

Izvor: Zavod za zapošljavanje Republike Srbije

Pregled nezaposlenih prema stručnoj spremi

Zanimanje	ŽENA	UKUPNO
Radnici bez zanimanja	590	1296
Prodavač	188	230
Maturant gimnazije	148	210
Ekonomski tehničar	141	182
Konfektionar	165	172
Bravar	0	168
Kuhar	122	156
Konobar	35	142
Mašinski tehničar	32	135
Automehaničar	0	134
Stolar	29	126
Poljoprivredni tehničar	72	115
Metalostrugar	4	97
Instalater vodovoda i kanalizacije	0	72
Vozači teretnih kola	0	62
Diplomirani ekonomista	32	58
Frizer za žene	55	57
Frizer za muškarce i žene	48	54
Tehničar za preradu drveta	14	54
Tehničar finalne prerade drveta	21	43
Tekstilni tehničar - konfektionar	38	41
Medicinska sestra - tehničar	28	36
Diplomirani pravnik	19	34
Cvječar	29	33
Veterinarski tehničar	17	33
Pravni tehničar	27	31
Zavaraivač	3	30
Kuharski tehnolog	14	26
Tehničar računarstva	7	26
Mesar	1	23
Prehrambeni tehničar	16	23
Daktilograf	19	20
Mašinski mehaničar (mašinbravar)	0	20
Tapetar	7	19
Ratarski radnik	0	18
Tehničar za drumski saobraćaj	7	17
Turistički tehničar	11	17
Saradnik u nastavi	15	17
Diplomirani sanitarni inženjer	13	17
Autolimar	0	16
Hemijski tehničar	11	16
Ugostiteljski tehničar (hotelijerski)	11	16
Krojač ženske odjeće	15	15
Profesor razredne nastave	14	15
Ostala zanimanja	490	959
UKUPNO	2.508	5.081

Izvor: Zavod za zapošljavanje RS

Na području grada djeluju 3 srednje škole i jedna visoko školska ustanova. Broj učenika završnih razreda srednjih škola je 293. Broj studenata je 1200.

STRUKTURA ZA OBRAZOVANJE Srednje škole, visokoškolska ustanova i broj polaznika

Vrsta obrazovne institucije	Smjer	Broj upisanih učenika / studenata 2018/19	Ukupno
Gimnazija Gradiška	Opšti smjer	191	304
	Društveno-jezički smjer	78	
	Računarsko-informatički	35	
Tehnička škola Gradiška	Tehničar CNC tehnologije	56	590
	Mašinski tehničar	48	
	Automehaničar	33	
	Tehničar informatičkih tehnologija	52	
	Varilac	66	
	Obrađivač metala rezanjem	35	
	Limar	9	
	Tehničar za obradu drveta	92	
	Tehničar računarstva	40	
	Tehničar za mehatroniku	107	
	Tapeta-dekorater	52	
Srednja stručna i tehnička škola Gradiška	Ekonomski tehničar	93	593
	Poslovno-pravni tehničar	100	
	Medicinski tehničar	123	
	Poljoprivredni tehničar	70	
	Prehrambeni tehničar	22	
	Cvjećar/vrtlar	7	
	Voćar/vinogradar	5	
	Ugostiteljski tehničar	23	
	Kulinarski tehničar	25	
	Kuvar	46	
	Konobar	20	
	Frizer	31	
	Trgovac	28	
Ukupno			1.487

Izvor: Podaci srednjih i visokoškolskih ustanova

Osim radne snage koja se za tržište priprema u obrazovnim institucijama na području Gradiške, treba imati u vidu da je Gradiška u blizini univerzitetskog središta Banjaluke, koje investitorima predstavlja značajan izvor radne snage i tržišta.

INVESTICIONI PODSTICAJI GRADA GRADIŠKA

- Program podrške razvoju preduzetništva u opštini Gradiška za 2019. godinu („Službeni glasnik opštine Gradiška“, broj 15/18)
- Program podsticaja ekonomskom razvoju i zapošljavanju u partnerstvu sa MEG projektom kroz finansijsku podršku početnicima u poslovanju („Službeni glasnik opštine Gradiška“, broj 15/18)
- Program podrške razvoju poljoprivrede za 2019. godinu („Službeni glasnik opštine Gradiška“, broj 15/18)
- Povoljna cijena zemljišta u Agroindustrijskoj zoni Nova Topola
- Oslobođanje plaćanja troškova uređenja građevinskog zemljišta u Agroindustrijskoj zoni Nova Topola
- Umanjena renta za poslovne subjekte iz oblasti poljoprivredne proizvodnje za 50%
- Umanjeni troškovi uređenja građevinskog zemljišta za poslovne subjekte iz oblasti prerađivačke industrije i proizvodnog zanatstva za 50%
- Umanjeni troškovi uređenja građevinskog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju za 70%
- Savjetodavne usluge

Iz budžeta grada Gradiška u 2019. godini planirano je izdvojiti do 2.000.000 KM za poboljšanje infrastrukture u Agroindustrijskoj zoni Nova Topola i do 440.000 bespovratnih sredstava kroz programe podrške preduzetništvu i poljoprivredi.

Detaljne informacije o podsticajima u Gradu Gradiška su dostupni na: <http://www.gradgradiska.com/podsticaji/>

Informacije o podsticajima na nivou Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, možete naći na sljedećim linkovima:

- **Invest Srpska:** (<http://www.investsrpska.net/index.aspx?PageID=436&menuID=215&langid=2>)
- **FIPA:** http://www.fipa.gov.ba/informacije/povlastice/strani_investitori/default.aspx?id=141&langTag=bs-BA

USLUGE ZA INVESTITORE GRADSKA UPRAVA GRADIŠKE je odlučna da izgradi i održi konkurentno poslovno okruženje

Grad Gradiška je uspostavio jednošalterski sistem za sve administrativne postupke koji se odnose na proces građenja i registraciju poslovne djelatnosti.

- Grad Gradiška domaćim i inostranim investitorima pruža postinvesticionu podršku (aftercare), radi bržeg otklanjanja prepreka s kojima se suočavaju postojeći investitori. Podrška se realizuje kroz Saradničku mrežu za postinvesticionu podršku investitorima koja uključuje institucije na svim nivoima vlasti u BiH. Ovaj oblik podrške investitorima u gradu Gradiška egzistira od 2017. godine.
- Formiran Privredni savjet radi uspostavljanja dijaloga između privatnog i javnog sektora i unapređenje poslovnog okruženja, te identifikovanja prepreka na koje gradska administracija može objektivno da reaguje. Privredni savjet djeluje od 12/2014 i sastoji se od 18 članova koji dolaze iz javnog, privatnog i civilnog sektora. Savjet je zaslužan za donošenje više zaključaka i prijedloga za poboljšanje privrednog ambijenta u Gradišci.
- Realiziran projekt regulatorne reforme i na taj način pojednostavljeni administrativni postupci, sniženi troškovi, skraćeni rokovi, te privrednicima i građanima omogućen brži i lakši pristup gradske uprave uslugama putem Elektronskog registra administrativnih postupaka.
- Grad Gradiška svim potencijalnim i postojećim investitorima pruža sveobuhvatnu podršku u realizaciji planirane investicije putem kontakt osobe, koja je zadužena za servisiranje informacija i organizaciju sastanaka između nadležnih organa i investitora u cilju pojednostavljenja i brze realizacije planirane investicije.

Detaljne informacije o investicionoj klimi u RS i BiH možete naći na web stranicama:

- **Vlada Republike Srpske/ Invest Srpska:** <http://www.investsrpska.net/>
- **Agencija za promociju stranih ulaganja BiH (FIPA):** <http://www.fipa.gov.ba/>

Elektronski registri sa detaljnim pregledom dozvola i licenci koje su potrebne investitorima u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini su dostupni na sljedećim linkovima:

- **Grad Gradiška:** <http://eregistargradiska.com/>
- **Vlada Republike Srpske:** <http://www.regodobrenja.net/index.php?jezik=1>
- **Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH:** <http://rap.mvteo.gov.ba/egfVwOdlukaJedinice.aspx>

Ostali koraci za registraciju poslovnog subjekta s naglaskom na procedure koje se obavljaju na nivou grada su:

REGISTRACIJA PREDUZEĆA (Službeni list RS 76/13)	Registracija je jednostavna i jeftina i može se završiti za 3 dana u Agenciji za posredničke informatičke i finansijske usluge (APIF) Početni kapital za otvaranje društva sa ograničenom odgovornošću je 1 KM.
REGISTRACIJA PREDUZETNIKA	U Gradu Gradiška ne plaća se taksa za otvaranje preduzetničke radnje, radnja se otvara za jedan dan uz minimalno potrebnu dokumentaciju.
LOKACIJSKI USLOVI Zahtjev za izdavanje lokacijskih uslova	Vrijeme potrebno za izdavanje 7 dana od predaje kompletnog zahtjeva nadležno Odjeljenje za prostorno uređenje i građenje. <ol style="list-style-type: none"> 1. Gradska administrativna taksa – 20 KM 2. Naknada za troškove uvida na licu mjesta i izvoda iz planskog akta – 10 KM u K.O. Gradiška - grad i Gradiška - selo, 20 KM ostale K.O + troškovi izrade i izdavanja izvoda iz dokumenata prostornog uređenja 15 KM 3. Troškovi izrade stručnog mišljenja (ako mišljenje radi Grad) – individualni stambeni i stambeno poslovni objekti do 400 m² za koje je potrebna građevinska dozvola 150 KM i za objekte za koje nije potrebna građevinska dozvola 100 KM <p>Troškovi za izradu urbanističko-tehničkih uslova (kada se rade u Gradu) – individualni stambeni objekti, individualni stambeno-poslovni objekti i pomoćni objekti čija je bruto građevinska površina do 100 m² 150 KM + 0,80 KM za svaki sljedeći m²</p>
GRAĐEVINSKA DOZVOLA	Građevinska dozvola - za izdavanje je potrebno 5 dana, od predaje kompletnog zahtjeva, nadležno je Odjeljenje za prostorno uređenje i građenje. Cijena zavisi od zone. <ol style="list-style-type: none"> 1. Doprinos za finansiranje poslova premjera i uspostavljanje katastra nepokretnosti -0,3 % predračunske cijene građevinskih radova 2. Gradska administrativna taksa: individualni stambeni objekti 25 KM, individualni stambeno-poslovni objekti 40 KM, poslovni objekti do 400 m² i objekti javne infrastrukture 60 KM, objekti kolektivnog stanovanja i objekti preko 400 m² 80 KM 3. Renta: Cijena rente se izračunava množenjem koeficijenta na osnovu prosječne cijene 1m² korisne stambene i poslovne površine objekta i zavisi od zone. Prosječna cijena građevinskog zemljišta je 780 KM. 4. Uređenje gradskog građevinskog zemljišta: Cijena se izračunava množenjem osnovice koja iznosi 100 KM i korisne površine objekta i zavisi od zone. 5. Naknada za razvoj ostalog građevinskog zemljišta (plaćaju investitori koji ne grade na gradskom građevinskom zemljištu) – 5 KM po m² korisne površine objekta.
UPOTREBNA DOZVOLA	Rok za rješavanje predmeta: 15 dana od dana podnošenja kompletnog zahtjeva. Nadležno je Odjeljenje za prostorno uređenje i građenje. <ol style="list-style-type: none"> 1. Gradska administrativna taksa: individualni stambeni objekti 25 KM, individualni stambeno-poslovni objekti 40 KM, poslovni objekti do 400 m² i objekti javne infrastrukture 60 KM, objekti kolektivnog stanovanja i objekti preko 400 m² 80 KM 2. Troškovi tehničkog pregleda: <ul style="list-style-type: none"> • za individualne stambene objekte i pomoćne objekte do 200 m² bruto građevinske površine - 250,00 KM, a za svaki naredni m² - 1 KM/m²; • za stambeno-poslovne objekte, poslovne objekte, proizvodne objekte, objekte kolektivnog tipa stanovanja, javne službe, druge društvene djelatnosti, sport i rekreacija - do 50 m² bruto građevinske površine - 350,00 KM, za svaki naredni m² - 1,50 KM/m², a maksimalno 10 000,00 KM; • za benzinske stanice - 0,5 % investicione vrijednosti objekta, a najmanje u iznosu od 500,00 KM i najviše do 7.500,00 KM; • za podzemne rezervoara kao dopunske sadržaje - 600,00 KM; • za puteve, mostove, vodovodnu mrežu, kanalizacionu mrežu i javnu rasvjetu 750,00 KM; • za elektroenergetske objekte, telekomunikacione objekte i druge infrastrukturne objekte koji nisu navedeni u prethodnoj tački 0,5 % investicione vrijednosti objekta, a minimalno 1.000,00 KM i maksimalno 10.000,00 KM; • za bazne stanice mobilne telefonije 500,00 KM; • za kotlovnice - 600,00 KM.

CIJENE KOMUNALNIH USLUGA U GRADU GRADIŠKA

Zbrinjavanje otpada	Jedinica mjere	Cijena u EUR bez PDV-a
Odvoz smeća za poslovne korisnike(m ²)	m ³	0,27
Voda sa kanalizacijom za poslovne korisnike	m ³	1,62
Električna energija	Cijena u EUR bez PDV-a	
Električna energija za poslovne korisnike Viša (dnevna) tarifa (kWh)	0,07	
Električna energija za poslovne korisnike niža tarifa (kWh)	0,05	
Telefon i internet	Cijena u EUR bez PDV-a	
Mjesečna pretplata za fiksni telefon - poslovni korisnici	5,11 - 9,69	
Cijene interneta za poslovne korisnike	10,74 - 153,39	

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Strateški dokumenti Grada:

- SEAP- Akcioni plan za poboljšanje energetske efikasnosti opštine Gradiška do 2020
- Strategija razvoja opštine Gradiška 2014-2020
- Program Kapitalnih investicija 2016-2020
- Prostorni plan opštine Gradiška 2005-2020
- Urbanistički plan opštine Gradiška 2005-2020

Korisni linkovi:

- **Grad Gradiška**, www.gradgradiska.com, www.investingradiska.com, www.privredagradiska.com
- **Vlada Republike Srpske (RS)**, www.vladars.net
- **Portal Vlade RS, Invest in Srpska**, www.investsrpska.net
- **Privredna komora RS**, www.komorars.ba
- **Republička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća RS**, www.rars-msp.org
- **Banjalučka berza**, www.blberza.com
- **Agencija za promociju investicija u BiH; FIPA**, www.fipa.gov.ba
- **Uprava za indirektno oporezivanje**, www.uino.gov.ba

ISKUSTVA INVESTITORA

- **PMP Jelšingrad – Fabrika mašina a.d.** Gradiška je preduzeće koje ima višegodišnju tradiciju u sektoru metala i teške metalurgije, nasljeđenu kroz decenije poslovanja giganata iz ranijih godina. U Gradu Gradiška vidjeli smo pouzdanog partnera koji prati naše potrebe i poslovne inicijative, te preduzima određene korake kako bi se unaprijedili uslovi za razvoj boljeg privrednog ambijenta. Gradiška posjeduje izuzetno dobar geo-strateški položaj, koji pogoduje razvoju naše kompanije. Smatramo da je saradnja javnog i privatnog sektora ključ za ostvarenje povoljne investicione klime, a Grad Gradiška je pokazala da ima razumijevanja kada su u pitanju izazovi u sektoru metalne industrije i novih investicionih ulaganja.

Branislav Banjac, direktor - PMP Jelšingrad – Fabrika mašina a.d. Gradiška

- **Mehanizmi B d.o.o.** je preduzeće koje svoje poslovanje preko 10 godina obavlja na području Gradiške. Naše preduzeće posluje u oblasti elektro-mašinske industrije te smo svoju ekspertizu i znanje iz Slovenije prenijeli na lokalnu radnu snagu, koja sada samostalno osvaja tržišta širom svijeta. Takođe, podrška u razvoj ljudskih resursa uz pomoć obrazovnih institucija u Gradišci i Banjaluci, značajno je doprinijela bržem i efikasnijem razvoju naše kompanije. Bavimo se proizvodnjom uređaja za njegu tijela za svjetski brend Phillips, kao i proizvodnjom djelova u mašinskoj i auto industriji. Blizina graničnog prelaza, carinskih terminala, dostupnost radne snage, povoljni operativni troškovi poslovanja, bili su ključni za realizaciju poslovanja na području Gradiške. U vremenu ekonomske krize, efikasna gradska uprava je pružila čvrsto partnerstvo, pokazala otvorenost, saradnju i omogućila ovom preduzeću stabilnu poslovnu klimu za daljnji rast i razvoj kompanije.

Mirko Karaulac, direktor - Mehanizmi B d.o.o.

- **Preduzeće NOVA DIPO d.o.o.** Gornji Podgradci sa tradicijom dugom od 162 godine je dugogodišnji proizvođač namještaja iz bukovog i hrastovog masiva, a u tehnološkom smislu konceptijski je opredjeljena za proizvodnju stolica. Svoj novi početak rada, a nakon uspješne privatizacije 2008.godine, vezala je za IKEA sistem, tako da je NOVA DIPO d.o.o. od 2009.godine i njen značajan dobavljač sa finalnim proizvodima od bukovog i hrastovog masiva. U proteklom periodu saradnje sa IKEA sistemom došli smo do zajedničkog zaključka da se NOVA DIPO d.o.o. treba i dalje razvijati i jačati kao IKEA dobavljač za stolicu, odakle je proistekao projekat proizvodnje 1.000.000 stolica na godišnjem nivou koji je realizovan protekle 2016.godine. Dalji razvoj temelji se na daljem povećanju proizvodnje, gdje se trenutno rade dugoročni planovi do 2025.godine. Takođe su uključeni i projekti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (drvena biomasa). Geografski položaj preduzeća je na dobroj putnoj komunikaciji kako sa zapadnim tako i sa istočnim tržištima. U vremenu našeg dosadašnjeg razvoja u gradskoj upravi imali smo pouzdanog partnera, čija administracija nam je na vrijeme izlazila u susret i razumijevala naše zahtjeve i potrebe.

Veljko Beuk, direktor - Nova Dipo d.o.o.

EKOLOŠKA IZJAVA

Zahvaljujući veoma povoljnom geo-strateškom položaju Gradiške, kao i prirodnim bogatstvima kojima ona raspolaže, razvoj lokalne zajednice se odvija u skladu sa principima održivog lokalno-ekonomskog razvoja. Aktivnosti koje se sprovode na lokalnom nivou su u skladu sa ekološko-ekonomskim isplativim i prihvatljivim rješenjima koja daju pozitivne efekte zaštiti životne sredine. Tako npr. aktivnosti koje se realizuju u našoj lokalnoj zajednici imaju širi, regionalni uticaj koji su u skladu sa evropskim normama kad je u pitanju segment očuvanja i zaštite životne sredine. Gradiška je jedna od prvih lokalnih zajednica, koja je uspostavila sistem grijanja stanovništva na ekološko prihvatljiv energent, instalirala energetske efikasne rješenja na dječije vrtiće i ostale javne institucije, uvela sistem efikasnog upravljanja energijom, energetske utopila škole i ostale javne objekte itd.. Usvojeni su ključni strateški dokumenti koji u prvi plan stavljaju omladinske politike, zaštitu životne sredine, podstiču volonterizam i kreativno razmišljanje. Održiva životna sredina čini jedan od osnovnih prioriteta za bolji i kvalitetniji život koji želimo da postignemo za naše građane.

Investicijski profil je realiziran u sklopu Projekta poboljšanja lokalnog okruženja za investiranje (LIFE), koji implementira Grupacija Svjetske banke u partnerstvu s Vladom Ujedinjenog Kraljevstva, Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, Vladom Federacije Bosne i Hercegovine i Vladom Republike Srpske. Projekt financira Vlada Ujedinjenog Kraljevstva putem programa podrške UK aid, ali mišljenja iznesena u ovom dokumentu ne moraju nužno odražavati stavove i službene politike Vlade Ujedinjenog Kraljevstva. Nalazi, analize i zaključci izneseni u ovom dokumentu ne odražavaju stavove izvršnih direktora Grupacije Svjetske banke i vlada koje oni predstavljaju.